

Brüssel, 20.5.2020
COM(2020) 526 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Soome 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu
arvamus Soome 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Soome 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Soome 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 17. detsembril 2019 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu strateegia, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2020) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaaloiguste sammast. Samuti võttis komisjon 17. detsembril 2019 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Soomet ei nimetatud ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta.
- (2) 26. veebruaril 2020 avaldati 2020. aasta aruanne Soome kohta². Selles hinnati Soome edusamme nõukogu poolt 9. juulil 2019 vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisel³, varasematel aastatel vastu võetud soovitusel järelemeetmeid ja Soome edusamme strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (3) 11. märtsil 2020 kuulutas Maailma Terviseorganisatsioon ametlikult COVID-19 puhangu ülemaailmseks pandeemiaks. See on tõsine rahvatervisealane hädaolukord, mis mõjutab kodanikke, ühiskonda ja majandust. See seab riiklikud

¹ ELT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² SWD(2020) 525 final.

³ ELT C 301, 5.9.2019, lk 117.

tervishoiusüsteemid suure surve alla, tekitab häireid üleilmsetes tarneahelates, põhjustab volatiilsust finantsturgudel ja tarbijanõudluse šokke ning mõjutab negatiivselt paljusid sektoreid. See ohustab inimeste töökohti ja sissetulekut ning ettevõtete äritegevust. See on toonud kaasa suure majandusšoki, millel on juba praegu Euroopa Liidus tõsised tagajärjed. 13. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise,⁴ milles kutsutakse üles võtma kriisile reageerimiseks koordineeritud majanduslikke meetmeid, kaasates kõik osalised nii riiklikul kui ka liidu tasandil.

- (4) Mitu liikmesriiki on kuulutanud välja eriolukorra või võtnud erakorralisi meetmeid. Kõik erakorralised meetmed peavad olema rangelt proportsionaalsed, vajalikud, ajaliselt piiratud ning kooskõlas Euroopa ja rahvusvaheliste standarditega. Nende üle tuleks teha demokraatlikku järelevalvet ja sõltumatut kohtulikku kontrolli.
- (5) 20. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta⁵. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikes 1, artikli 6 lõikes 3, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 3 ning määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikes 5 ja artikli 5 lõikes 2 sätestatud klausel hõlbustab eelarvepoliitika koordineerimist tõsise majandussurutise ajal. Komisjon jagas oma teatises nõukoguga seisukohta, et arvestades COVID-19 puhangust tingitud eeldatavat tõsist majandussurutist, võimaldab praegune olukord klausli aktiveerida. 23. märtsil 2020 nõustusi liikmesriikide rahandusministrid komisjoni hinnanguga. Üldise vabastusklausli aktiveerimine võimaldab ajutiselt kõrvale kalduda keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Lisaks võib nõukogu parandusliku osa puhul teha komisjoni soovitusel otsuse võtta vastu muudetud eelarvekurss. Üldine vabastusklausel ei peata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaseid menetlusi. See võimaldab liikmesriikidel kalduda kõrvale tavapärastest kohaldatavatest eelarvenõuetest ning komisjonil ja nõukogul võtta pakti raames vajalikke poliitika koordineerimise meetmeid.
- (6) Jätuvaid meetmeid on vaja pandeemia leviku piiramiseks ja kontrollimiseks, riiklike tervishoiusüsteemide vastupanuvõime tugevdamiseks, sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamiseks ettevõtetele ja majapidamistele suunatud toetusmeetmete abil ning piisavate tervishoiu- ja ohutustingimuste tagamiseks töökohal, et taastada majandustegevus. Liit peaks täiel määral kasutama tema käsutuses olevaid mitmesuguseid vahendeid, et toetada liikmesriikide jõupingutusi nendes valdkondades. Samal ajal peaksid liikmesriigid ja liit tegema koostööd, et valmistada ette meetmed, mille toel taastada ühiskonna ja majanduse tavapärane toimimine ning kestlik majanduskasv, lõimides neisse muu hulgas ülemineku rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale ning tehes kriisist põhjalikud järeldused.
- (7) COVID-19 kriis on toonud esile paindlikkuse, mida ühtne turg pakub erakorraliste olukordadega kohanemiseks. Kuid selleks, et tagada kiire ja sujuv liikumine taastumisetappi ning kaupade, teenuste ja töötajate vaba liikumine, tuleb ühtse turu tavapärast toimimist takistavad erakorralised meetmed kaotada, niipea kui need ei ole enam hädavajalikud. Praegune kriis on näidanud, et tervishoiusektoris on vaja kriisiks valmisoleku kavasid, mis hõlmavad eelkõige täiustatud hankestrateegiaid, mitmekesistatud tarneahelaid ja põhivarustuse strateegilisi varusid. Need on laiemate kriisiks valmisoleku kavade väljatöötamise peamised elemendid.

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (8) Liidu seadusandja on juba muutnud asjaomaseid õigusraamistikke,⁶ et võimaldada liikmesriikidel mobiliseerida kõik Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamata vahendid, et nad saaksid leevendada COVID-19 pandeemia erakordset mõju. Need muudatused annavad suurema paindlikkuse ning lihtsustavad ja ühtlustavad menetlusi. Selleks et leevendada survet rahavoogudele, võivad liikmesriigid eelarveaastal 2020–2021 kasutada ka 100 % suurust liidu eelarvest kaasrahastamise määra. Soomet julgustatakse neid võimalusi täielikult ära kasutama, et aidata probleemidest kõige rohkem mõjutatud üksikisikuid ja sektoreid.
- (9) Pandeemia sotsiaal-majanduslikud tagajärjed on erineva spetsialiseerumise tõttu sektorite ja piirkondade lõikes tõenäoliselt erinevad. Sellega kaasneb oht, et riigisisised erinevused Soomes suurenevad. Arvestades ohuga, et liikmesriikidevaheline lähenemisprotsess võib ajutiselt seiskuda, nõuab praegune olukord sihipäraseid poliitikameetmeid.
- (10) 30. aprillil 2020 esitas Soome oma 2020. aasta riikliku reformikava ja 2020. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (11) Soome suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit.
- (12) Valitsuse 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt nominaalne eelarvepositsioon halveneb: eelarvepuudujääk suureneb 1,1 %-lt SKPst 2019. aastal 7,2 %-le SKPst 2020. aastal. Prognooside kohaselt väheneb eelarvepuudujääk 2021. aastal 4,0 %ni SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks pärast suurenemist 59,4 %ni 2019. aastal suurenema 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt 2020. aastal veelgi ja jõudma 69,1 %ni. Makromajanduslikke ja eelarveväljavaateid mõjutab COVID-19 pandeemiast tingitud suur ebakindlus.
- (13) Vastuseks COVID-19 pandeemiale ja osana koordineeritud liidu lähenemisviisist on Soome võtnud eelarvemeetmeid, et suurendada oma tervishoiusüsteemi suutlikkust, ohjeldada pandeemiat ning anda abi kriisist eriti palju mõjutatud inimestele ja sektoritele. 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt oli nende eelarvemeetmete maht 1,7 % SKPst. Need hõlmavad nii erakorralisi kulutusi tervisekaitsele ja avalikule korrale kui ka ettevõtete ja töötajate toetusmeetmeid. Lisaks on Soome teatanud meetmetest, millel ei ole küll otsest mõju eelarvele, kuid mis aitavad toetada ettevõtete likviidsust, ja mille mahuks hinnatakse 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt 5 % SKPst. Need meetmed hõlmavad laenugarantiisid ettevõtetele ja on peamiselt suunatud VKEdele, samuti konkreetseid garantiiskeeme Finnairile ja laevandusettevõtjatele, mis tagavad varustuskindluse. Lisaks on Soome vastu võtnud muid likviidsuse suurendamise meetmeid, millest ei ole stabiilsusprogrammis teatatud, sealhulgas äriühingu tulumaksu edasilükkamine. Need lisameetmed moodustavad hinnanguliselt 15 % SKPst. Üldiselt on Soome võetud meetmed kooskõlas suunistega, mis on esitatud komisjoni teatises „Euroopa koordineeritud majanduslikud meetmed

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. märtsi 2020. aasta määrus (EL) 2020/460, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 508/2014 seoses erimeetmetega investeringute kaasamiseks liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse ja muudesse majandussektoritesse, et reageerida COVID-19 puhangule (koroonavirusele reageerimise investeerimisalgatus) (ELT L 99, 31.3.2020, lk 5), ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2020. aasta määrus (EL) 2020/558, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1301/2013 ja (EL) nr 1303/2013 seoses erimeetmetega erandliku paindlikkuse lubamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisel, et reageerida COVID-19 puhangule (ELT L 130, 24.4.2020, lk 1).

COVID-19 puhangule reageerimiseks“. Nende meetmete täielik rakendamine, millele järgneb eelarvepoliitika ümbersuunamine keskpika perioodi usaldusväärse eelarvepositsiooni saavutamisele, kui majandustingimused seda võimaldavad, aitab kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkuse säilitamisele keskpikas perspektiivis.

- (14) Kui poliitikat ei muudeta, on Soome valitsemissektori eelarvepositsioon komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt 2020. aastal -7,4 % SKPst ja 2021. aastal -3,4 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2020. aastal olema prognooside kohaselt 69,4 % ja 2021. aastal 69,6 %.
- (15) Kuna Soome peaks 2020. aastal ületama eelarvepuudujäägi kontrollväärtust (3 % SKPst), esitas komisjon 20. mail 2020 aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatud aruande. Kokkuvõttes nähtub analüüsist, et aluslepingus ja määruses (EÜ) nr 1467/1997 määratletud puudujäägikriteerium ei ole täidetud.
- (16) Soome on kriisile reageerimiseks võtnud ulatuslikke meetmeid, et toetada oma tervishoiusüsteemi ja majandust. Näiteks võttis Soome valitsus vastu mitu lisaelarvet ja otsustas parandada töötajate töökohakindlust, leevendades samas töötushüvitiste saamise tingimusi. Vabakutseliste ja ettevõtjate juurdepääsu töötushüvitistele on lihtsustatud. Sotsiaalkindlustusmeetmed ulatuvad 1,6 miljardi euron. Lisaks riigi garantiiga laenudele mahus 10 miljardit eurot on kättesaadavaks tehtud 1 miljardi euro ulatuses ettevõtluse otsetoetusi. Valitsus on ajutiselt vähendanud tööandja pensionimakseid 2,6 protsendipunkti võrra ja eraldanud munitsipaaltoetuste paketi vähemalt 1 miljard eurot. Soome finantsjärelevalveasutus vähendas Soome krediitiasutuste kapitalinõudeid ning tühistas süsteemse riski puhvri nõude ja muutis krediitiasutusepõhiseid nõudeid. Valitsus nimetas ametisse rahandusministeeriumi ning sotsiaal- ja tervishoiuministeeriumi juhitava tööühma, et koostada Soome COVID-19 kriisist väljumise strateegia. Valitsus võttis tööühma esimesele aruande põhjal mai alguses vastu etapiviisilise väljumiskava. Tööühm jätkab ettepanekute tegemist meetmete võtmiseks, millega leevendada kriisi tervisealast ja sotsiaal-majanduslikku mõju. Tööühm on konsulteerinud sotsiaalpartnerite, kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna ja keskkonnaorganisatsioonidega.
- (17) Kuigi Soome on näidanud üles üldist valmisolekut COVID-19 kriisiga toime tulla, võiks tervishoiusüsteemile tulla kasuks vastupidavamaks muutmine. Haiglapiirkonnad on pidanud meditsiinitöötajaid koroonaviirusega patsientide ravimiseks ümber paigutama ja ületama varem mittekiireloomuliste tervishoiuteenuste puhul kehtestatud tähtaegu. Praeguse eri teenuseosutajate osutatavate tervishoiuteenuste süsteemi tõttu on tervishoiutöötajate tihedus kogu riigis ebaühtlane. Teenuste osutamise killustatus ning sotsiaal- ja esmatasandi tervishoiuteenuste ebavõrdne kättesaadavus jääb tõenäoliselt probleemiks ka pärast kriisi, eelkõige töötute ja pensionäride, sealhulgas puuetega inimeste jaoks. Võttes arvesse COVID-19 kriisist tulenevat töötuse kasvu, tuleks nii lühiajalistes kui ka keskpika perioodi poliitikameetmetes keskenduda esmatasandi arstiabile võrdse juurdepääsu parandamisele. Keskpikas perspektiivis on jätkuvalt oluline järgida sotsiaal- ja tervishoiureformi kavasid, mida Soome järjestikused valitsused on kavandanud, eelkõige seetõttu, et nad valmistavad Soomet ette kaugeleulatuvateks demograafilisteks muutusteks ning aitaksid riigil säilitada oma tervishoiusüsteemi kvaliteeti tulevikus, parandades samal ajal selle kättesaadavust. Soome rahanduse pikaajaline kestlikkus on jätkuvalt ohus vananemisega seotud kulude, eelkõige sotsiaal- ja tervishoiukulude prognoositud suurenemise tõttu.
- (18) Komisjoni prognoosi kohaselt suureneb töötus 2020. aastal 8,3 %ni ja väheneb 2021. aastal 7,7 %ni. Vaja on tõhusaid ning tihedas koostöös sotsiaalpartneritega loodud

lühiajalisi ja keskpika perioodi poliitikameetmeid, et piirata töötuse kasvu ja kaasata uuesti tööturule need, kes on COVID-19 kriisi tõttu töö kaotanud. Nende jõupingutustega tuleks toetada ka vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid rühmi, nagu madala kvalifikatsiooni või puudega inimesed, osalise töövõimega inimesed ja sisserrändaja taustaga inimesed. Soomes on kehtestatud lühendatud tööajaga töötamise kavad, mis on suunanud paljud töötajad sundpuhkusele. Aktiivne tööturupoliitika, sealhulgas oskuste täiendamise ja ümberõppe meetmed, võiks tagada kiire ja kestliku tööturule naasmise. Palgatoetused võiksid olla sihipärased ning nendega peaks kaasnema koolitus ja riiklike tööturuasutuste järelmeetmed. Ümberõpe ja oskuste täiendamine on väga olulised, et säilitada tööjõu konkurentsivõime üha digitaalsemaks ja rohelisemaks muutuvas majanduses. Pidevõppe reform võiks aidata parandada täiskasvanute, sealhulgas väheste oskustega täiskasvanute oskusi tööturu jaoks olulistest sektorites, näiteks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektoris. Et tagada turul vajalikud oskused demograafiliste ja tehnoloogiliste muutuste ajal, on oluline säilitada hariduse vastavus tööturu vajadustele, tagades ka piisavad ülikoolikohad, mis vastavad iga sektori ja piirkonna tööhõiveprognoosidele. Selleks et vältida kõige haavatavamate rühmade sotsiaal-majandusliku olukorra halvenemist COVID-19 kriisi järel, on ülioluline vähendada digitaalset lõhet, et eelkõige tagada ebasoodsamas olukorras olevatele õppijatele juurdepääs kvaliteetsele haridusele. Keerukas hüvitiste süsteem takistab tööle asumist. Selleks et soodustada lühendatud ja osalise tööajaga töötamise alustamist, tuleks tõhusalt kasutada sissetulekute registrit, mis sisaldab reaajas teavet palkade ja hüvitiste kohta, ning kiirendada sotsiaalkindlustushüvitiste käsitlemist. Keskpikas perspektiivis on oluline, et Soome reformiks sotsiaaltoetuste süsteemi, et suurendada tööhõivet ja valmistada riigi hoolekandesüsteem tulevikuks ette.

- (19) Ettevõtjate, eelkõige VKEde abistamine kriisi ajal püsijäämisel on äärmiselt oluline, et stimuleerida majandust pärast praegu kehtivate liikumispiirangute kaotamist. Laenude, toetuste ja garantiidena antud ajutine likviidsustoetus võib aidata ettevõtjatel sellel suure ebakindluse ja oluliselt väiksemate tulude perioodil toime tulla. Nende meetmete kavandamise ja rakendamise protsessis tuleb võtta arvesse pangandussektori vastupanuvõimet.
- (20) Majanduse taastumise toetamiseks on oluline kiirendada investeerimisküpsete avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist ja edendada erainvesteeringuid, muu hulgas asjakohaste reformide kaudu. Soomes jääb investeerimine allapoole ELi keskmist kategooriate puhul, mis kõige enam toetavad tootlikkuse kasvu, eelkõige investeeringud seadmetesse ja intellektuaalomandisse. See võib piirata riigi pikaajalist kasvupotentsiaali ning pärssida riigi konkurentsivõimet ja majanduse taastumist. Teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute suurem maht on peamine tegur, mis võimaldab struktuurilisi muutusi, et edendada majanduse teadmistemahukaid sektoreid ja tugevdada pikaajalist kasvupotentsiaali. Kavandatud liikumine kliimaneutraalsuse suunas 2035. aastaks, mis kajastub ka Soome riiklikus energia- ja kliimakavas, nõuab märkimisväärsed investeeringuid, eelkõige elektrivõrkudesse ja säästvasse transporti. Parlamendi juhtrühma eestvedamisel töötatakse 2021. aastaks välja uut riiklikku transpordisüsteemi. Pidades silmas tervishoiu, keskkonna, piirkondade ja tootlikkusega seotud probleeme, on vaja jätkata jõupingutusi kiire lairibaühenduse kasutuselevõtuks ja muu digitaalse taristu parandamiseks, et ratsionaliseerida logistikat ja säilitada majandustegevus äärealadel. Õiglase ülemineku fondi vahendite kavandamine ajavahemikuks 2021–2027 võib aidata Soomel lahendada mõned probleemid, mis on seotud üleminekuga kliimaneutraalsele

majandusele, eelkõige riigiaruande D lisaga hõlmatud territooriumidel.⁷ See võimaldaks Soomel seda fondi kõige paremini kasutada.

- (21) Soome riiklik rahapesuriske käsitlev hinnang on praegu aegunud ja seda ajakohastatakse 2020. aastal. Soome finantsjärelevalveasutus on hiljuti parandanud oma järelevalvesuutlikkust. Siiski on töötajate arv endiselt ebapiisav ja järelevalve riskipõhist lähenemisviisi ei ole veel nõuetekohaselt rakendatud. Kuigi on uuritud mitut võimaliku rikkumise juhtumit, on jätkuvalt üheks prioriteediks hoiatava karistuspoliitika kehtestamine. Kahtlastest tehingutest teatamine on viimastel kuudel järsult suurenenud, kuid rahapesu andmebüroo vahendid tunduvad olevat selle teabe analüüsimiseks ebapiisavad. Rahapesu andmebüroo ja finantsjärelevalveasutuse vaheline teabevahetus on endiselt ebapiisav.
- (22) Kuigi praegustes soovitustes keskendutakse pandeemia sotsiaal-majandusliku mõju leevendamisele ja majanduse taastamise hõlbustamisele, hõlmasid nõukogu poolt 9. juulil 2019 vastu võetud 2019. aasta riigipõhised soovitused ka reforme, mis on olulised keskpika perioodi ja pikaajaliste struktuursete probleemide lahendamiseks. Need soovitused on jätkuvalt asjakohased ja nende järgimist jälgitakse järgmise aasta Euroopa poolaasta tsükli jooksul. Sama kehtib ka investeringutega seotud majanduspoliitikat käsitlevate soovitude kohta. Viimati nimetatud soovitusi tuleks arvesse võtta ühtekuuluvuspoliitika rahastamise strateegilisel kavandamisel pärast 2020. aastat, sealhulgas praeguse kriisiga seotud leevendusmeetmete ja väljumisstrateegiate puhul.
- (23) Euroopa poolaasta on liidus majandus- ja tööhõivepoliitika pideva koordineerimise raamistik, mis võib edendada kestlikku majandust. Liikmesriigid on teinud oma 2020. aasta riiklikes reformikavades kokkuvõtte ÜRO kestliku arengu eesmärkide rakendamisel tehtud edusammudest. Tagades allpool esitatud soovitude täieliku rakendamise, aitab Soome kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ja ühistele jõupingutustele tagada liidus konkurentsivõimeline kestlikkus.
- (24) Majandus- ja rahaliidu riikide vaheline tihe koordineerimine on väga oluline, et COVID-19 majanduslikust mõjust kiiresti taastuda. Kuna Soome rahaühik on euro ja võttes arvesse eurorühma poliitilisi suuniseid, peaks Soome tagama, et tema poliitika jääks kooskõlla euroala käsitlevate soovitustega ja oleks kooskõlastatud teiste euroala liikmesriikide poliitikaga.
- (25) Komisjon on Euroopa poolaasta (2020) raames Soome majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2020. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2020. aasta stabiilsusprogrammi ja 2020. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Soomele esitatud soovitude järeelmeetmeid. Lisaks nende asjakohasusele Soome eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast võttis ta arvesse ka nende vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust tugevdada liidu üldist majandusjuhtimist riigi tulevastes otsustes liidu tasandi panuse andmise kaudu.
- (26) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2020. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus⁸ kajastub eelkõige allpool esitatud soovituses 1,

⁷ SWD(2020) 525 final.

⁸ Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Soomel võtta 2020. ja 2021. aastal järgmisi meetmeid.

1. Kooskõlas üldise vabastusklausliga võtta kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale, toetada majandust ja tagada selle taastumine. Kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid. Tegeleda tervishoiutöötajate nappusega, et tugevdada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet ning parandada juurdepääsu sotsiaal- ja tervishoiuteenustele.
2. Tugevdada tööhõive toetusmeetmeid ja toetada aktiivset tööturupoliitikat.
3. Võtta meetmeid reaalmajanduse, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate likviidsuse tagamiseks. Kiirendada investeerimisküpsete avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist ja edendada erainvesteeringuid, et toetada majanduse taastumist. Keskenduda investeeringute tegemisel üleminekule rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale, eelkõige energia puhtale ja tõhusale tootmisele ja kasutamisele, säästvale transpordile ning teadusuuringutele ja innovatsioonile.
4. Tagada rahapesuvastase raamistiku tulemuslik järelevalve ja jõustamine.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*